

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT

**Kwaliteitsonderzoek bij de Gwendoline van Putten school, unit VO
Afdelingen pro, vmbo en havo**

Plaats: Oranjestad, Sint Eustatius
BRIN-nummer: 30GV
Datum schoolbezoek: 27 maart 2019
Rapport vastgesteld op 24 mei 2019 te Tilburg

Samenvatting

De inspectie van het onderwijs heeft op 27 maart 2019 een onderzoek uitgevoerd op de Gwendoline van Puttenschool, afdelingen pro, vmbo en havo.

Dit onderzoek heeft enerzijds het doel te verifiëren of het kwaliteitszorgsysteem van de school naar behoren werkt en of de bereikte basiskwaliteit nog steeds van kracht is.

Anderzijds willen wij door ons toezicht school en bestuur stimuleren om met elkaar te werken aan verdere kwaliteitsverbetering van het onderwijs.

Hieronder vatten we eerst samen, onder het kopje 'Wat gaat goed', welke onderdelen wij van de school als voldoende hebben beoordeeld. Daarna vatten we, onder het kopje 'Wat kan beter', samen bij welke onderdelen er nog ruimte is voor verbetering. Onder het kopje 'Wat moet beter' vatten we eventueel samen of er sprake is van wettelijke tekortkomingen.

Wat gaat goed?

De schoolleiding en docenten hebben ervoor gezorgd dat het onderwijs op de Gwendoline van Puttenschool nu voldoet aan de eisen voor basiskwaliteit. De docenten hebben goed nagedacht over hun lessen. We zien een variatie aan werkvormen, waarin de leerlingen een actieve rol spelen. Het overgrote deel van hen doet dan ook goed mee. Het team heeft met deze verbetering van de didactiek een prestatie van formaat geleverd. De schoolleiding heeft goed sturing gegeven aan de verbetering van de lessen en heeft ook een goed beeld van de kwaliteit van de lessen en verbeteren die indien nodig. Men bezoekt met behulp van de digitale observatietool lessen en bespreekt deze ook na met de betreffende docenten.

De schoolleiding en het team zijn intensief bezig geweest met de verandering van Nederlands naar Caribisch onderwijs. Daarnaast heeft de schoolleiding het afgelopen jaar flink gestuurd op verbetering van het leerrendement van de lessen. Zo moeten alle docenten een goed doordachte lesopzet maken en inleveren bij de schoolleiding, die vervolgens de lesplannen voorziet van feedback. En het resultaat is dat wij lessen hebben gezien die duidelijk gestructureerd en overwegend activerend zijn. Ook is er sprake van een prettige interactie tussen de docenten en de leerlingen in de lessen. De invoering van de studiewijzers ervaren docenten en leerlingen als positief, het is op deze manier duidelijk wanneer welke lesstof wordt behandeld en getoetst.

Voor leerlingen die extra hulp nodig hebben om het onderwijs te kunnen volgen heeft de school een goed systeem van ondersteuning en een hard werkend team dat de leerlingen de hulp geeft die ze nodig hebben.

Bestuur: Stichting tot bevordering voortgezet onderwijs op St Eustatius
Bestuursnummer: 21343
School: Gwendoline van Puttenschool
Totaal aantal leerlingen: 212
BRIN: 30GV

Wat kan beter?

Docenten kunnen hun lessen kwalitatief verbeteren als ze zich meer bewust zijn van de talige aspecten van hun vak en hier in de lessen op verschillende manieren aandacht aan besteden. Dit is belangrijk voor leerlingen omdat Engels hun moedertaal is en alle vakken, op Nederlands na, in het Engels verzorgd worden.

Leerlingen vragen aandacht voor meer buiten-les-activiteiten, georganiseerd door de school. Activiteiten zoals sport, muziek, drama, koken etc. kunnen bijdragen aan het veilige leerklimaat van de school en zijn belangrijk voor alle leerlingen van de school.

Wat moet beter?

In dit onderzoek op schoolniveau hebben wij geen onderdelen gezien die vanuit wettelijke eisen vragen om verbetering. Daarom zijn er geen herstelopdrachten geformuleerd in dit rapport.

Afspraken over vervolgtoezicht

We zullen de school in principe weer bezoeken in 2020 in het kader van een voortgangsgesprek. Tijdens dit gesprek bespreken we onder ander de ontwikkelingen van de school in het algemeen en de kwaliteit van het onderwijs in het bijzonder.

Inhoud

	Samenvatting	2
1	Opzet van het onderzoek	5
2	Hoofdconclusie en vervolg	7
3	Resultaten van het onderzoek	8
4	Reactie van het bestuur	13

1 Opzet van het onderzoek

De inspectie heeft op 27 maart 2019 een onderzoek uitgevoerd op de Gwendoline van Putten school te Sint Eustatius.

Toezichthistorie

Vanaf 2011 heeft de Inspectie van het Onderwijs jaarlijks verschillende toezichtactiviteiten uitgevoerd op de school. Tijdens het kwaliteitsonderzoek van 13 maart 2018 werd geconstateerd dat de afdelingen pro, vmbo en havo van de Gwendoline van Puttenschool nog niet voldeden aan de basiskwaliteit. De inspectie stelde vast dat de school zich weliswaar had ontwikkeld, met name de kwaliteitszorg en de leerlingondersteuning, maar dat het didactisch handelen van de docenten nog niet voldeed aan de basiskwaliteit. Tijdens het voortgangsgesprek op 4 december 2018 werd de schoolontwikkeling besproken en de wijze waarop school werkt aan het versterken van de kwaliteit van het onderwijs om basiskwaliteit te bereiken.

Werkwijze

Wij vormen onze oordelen door de onderwijspraktijk van de school te toetsen aan de standaarden uit het onderzoekskader 2017 voor het toezicht op het voortgezet onderwijs (Bijlage 6: Waarderingskader Onderwijs in Caribisch Nederland)

Tabel overzicht standaarden

Standaard	Onderzocht
Onderwijsproces	
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Didactisch handelen	•
Schoolklimaat	
SK1 Veiligheid	•
Onderwijsresultaten	
OR1 Resultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•

*Voor de onderwijsresultaten gelden in Caribisch Nederland nog geen normen. Daarom beoordelen wij de standaard OR 1 niet. Wel beschrijven wij in het rapport de slagingspercentages en doorstroomgegevens van de leerlingen per afdeling.

Onderzoeksactiviteiten

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten: het bestuur en de schoolleiding hebben aan het begin van de onderzoeksdag een presentatie verzorgd over de ontwikkelingen op de school. Daarnaast hebben we gezamenlijk met de onderdirecteur en teamleider lessen bezocht en nabesproken, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met leerlingen, docenten, de zorgcoördinatoren en de schoolleiding. Het onderzoek hebben wij afgesloten met een feedbackgesprek waar wij onze bevindingen uit het onderzoek terugkoppelden aan de directeur, onderdirecteur en het bestuur.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven

Goed - G
Voldoende - V
Onvoldoende - O
Kan beter - K

Kwaliteitsgebieden

Onderwijsleerproces
Schoolklimaat
Onderwijsresultaten
Kwaliteitszorg en Ambitie

2 Hoofdconclusie en vervolg

Op 27 maart 2019 hebben wij een onderzoek uitgevoerd op de Gwendoline van Putten school.

Het eindoordeel voor de onderwijskwaliteit van de Gwendoline van Puttenschool is voldoende. Hiermee voldoet de school aan de eisen voor basiskwaliteit.

3 Resultaten van het onderzoek

Onderwijsleerproces

Standaard	Onderzocht	Oordeel
Onderwijsproces		
OP2 Zicht op ontwikkeling	•	V
OP3 Didactisch handelen	•	V

OP 2 Zicht op ontwikkeling; sterk punt van de school.

De wijze waarop de Gwendoline van Puttenschool de leerlingen volgt en begeleidt, is van voldoende kwaliteit en daarom beoordelen we de standaard als voldoende.

Voor een relatief kleine school biedt de Gwendoline van Puttenschool een breed en volledig pakket van ondersteuning aan voor haar leerlingen. Dit verdient een compliment.

Positief is dat het zorgteam docenten ondersteunt die het soms lastig vinden om de afspraken die de zorgcoördinator maakt over de ondersteuning voor specifieke zorgleerlingen in de lessen toe te passen. Voor deze docenten biedt het zorgteam coaching aan. De zorgcoördinator maakt een afspraak met de docent om een leerling, één op één, in of buiten de les de ondersteuning te bieden die noodzakelijk is om de leerling verder te kunnen helpen in zijn leerproces. Op deze manier heeft het zorgteam ook sneller inzicht in de belemmerende factoren in het leerproces van de leerling in de les.

De scores en analyses van de genormeerde toetsen die het zorgteam afneemt, hebben een meerwaarde voor de ondersteuning van de leerlingen in de lessen. Wij hebben in de lesopzet van de docenten gezien dat zij op basis van deze toetsgegevens rekening houden met leerlingen die verlengde instructie nodig hebben of meer uitdaging.

De leerlingen zijn positief over de rol van hun mentor. Zij vinden het prettig dat de mentor niet alleen verantwoordelijk is voor het volgen van hun resultaten en welbevinden, maar ook om in het mentoruur andere zaken, die voor de leerlingen belangrijk zoals bijvoorbeeld sfeer, zijn bespreekbaar te maken.

OP 3 Didactisch handelen; variatie in werkvormen en actieve leerlingen.

Het didactisch handelen van de leraren draagt in voldoende mate bij aan het leren en de ontwikkeling van de leerlingen en daarom beoordelen we de standaard Didactisch handelen als voldoende.

Sinds ons vorige onderzoek in 2018 is de kwaliteit van de lessen sterk verbeterd. Daar waar een jaar geleden in een aantal lessen het leerrendement onvoldoende was, in te veel lessen de structuur ontbrak en er weinig interactie was tussen de docent en de leerling, voldoen de lessen nu aan de basiskwaliteit. Er is nu zichtbaar sprake van rust en structuur in alle door ons geobserveerde lessen. We hebben veel lessen gezien met een positief leerklimaat en een prettige interactie tussen de docent en de leerlingen.

De meeste winst is echter behaald in lessen met voldoende en zelfs goed leerrendement. Wij hebben lessen gezien met variatie in werkvormen en actieve, betrokken leerlingen. De geobserveerde lessen hebben een duidelijke structuur (kop, midden en staart). De lesopzet, waar alle docenten mee werken, zorgt voor doelgerichte lessen met goed doordachte werkvormen. Het is voor leerlingen duidelijk wat ze in de les moeten doen, met wie ze bepaalde opdrachten mogen maken, hoe lang ze aan bepaalde opdrachten mogen werken en wat de werkvorm of activiteit uiteindelijk moet opleveren.

Het effect van de stimulerende werkvormen en de gerichte feedback op het leerproces van de leerling is dat de meeste leerlingen niet alleen zichtbaar betrokken zijn maar ook plezier hebben in de door ons geobserveerde lessen. Sommige leerlingen zijn bijzonder gretig om het goede antwoord te geven en dit maakt de lessen op sommige momenten bijzonder levendig en attractief.

Een aandachtspunt is dat sommige docenten het nieuwe onderwijsconcept wel zichtbaar omarmen in hun lessen, de leerlingen wel goed aan het werk krijgen maar de 'eyeopeners' nog niet altijd goed benoemen. Sommige docenten kunnen zich nog verder ontwikkelen door in hun lessen vaker duidelijker te maken wat nu precies het nut is van een bepaalde oefening of werkvorm en aan het einde van een les samen met de leerlingen terug te blikken op het geleerde. De vraag of de les heeft opgeleverd wat de les zou hebben moeten opleveren ontbrak aan het einde van de les bij sommige docenten. Deze activiteit maakt voor de docent en de leerlingen het leerrendement inzichtelijker.

Wij hebben vakdocenten in hun lessen te weinig aandacht zien geven voor de talige aspecten van hun vak. Dit is een belangrijk aandachtspunt omdat Engels de instructietaal in alle vakken is, op Nederlands na. Aangezien Engels voor leerlingen wel de moedertaal is, moeten vakdocenten in hun lessen bewust omgaan met de talige aspecten van hun vak.

Schoolklimaat

Standaard	Onderzocht	Oordeel
Schoolklimaat		
SK1 Veiligheid	•	V

SK 1 Veiligheid; leerlingen ervaren de school als een veilige plek.

De school zorgt in voldoende mate voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen. Dit blijkt uit de onlangs afgenomen steekproef onder leerlingen, uit gesprekken met leerlingen en uit onze observaties in en buiten de lessen. We beoordelen de standaard Veiligheid als voldoende.

De school monitort het welbevinden van de leerlingen. Hieruit blijkt dat leerlingen zich over het algemeen prettig en veilig voelen op school. Zo'n 20 procent is echter niet tevreden over het anti-pestbeleid op school maar slechts vier procent van de leerlingen geeft aan daadwerkelijk gepest te zijn de afgelopen drie maanden.

De schoolleiding en leerlingen geven in gesprek met ons aan dat het aantal incidenten de laatste tijd sterk is afgenomen, toch wijst de monitor uit dat 23 procent van de leerlingen niet tevreden is over de maatregelen die de school treft tegen lichamelijk geweld.

De school had tot voor kort een coördinator en aanspreekpunt voor het tegengaan van pesten maar deze persoon is met pensioen gegaan. Men is inmiddels druk bezig om deze vacature weer te vervullen.

Leerlingen vragen aandacht voor meer extra curriculaire activiteiten georganiseerd door de school. Activiteiten zoals sport, muziek, drama, koken etc. kunnen bijdragen aan het veilige leerklimaat van de school en zijn belangrijk voor alle leerlingen van de school.

Onderwijsresultaten

Standaard	Onderzocht	Oordeel
Onderwijsresultaten		
OR1 Resultaten	•	

OR1 Resultaten

Voor de onderwijsresultaten gelden in Caribisch Nederland nog geen normen. Daarom beoordelen wij de standaard OR 1 niet. Wel beschrijven wij in het rapport de slagingspercentages en doorstroomgegevens van de leerlingen per afdeling en vergelijken die met de onderwijsresultaten van vorige jaren.

De onderwijsresultaten geven een divers beeld. Het aantal geslaagde kandidaten steeg bij de opleidingen die het vorig jaar juist wat zwakkere resultaten hadden, te weten vmbo-k en vmbo-t. Bij vmbo-t was de score zelfs 100%. Op het vmbo-b en het havo daarentegen daalde het percentage geslaagden. De school heeft voor deze verschillende trends vooralsnog geen steekhoudende verklaring. De meest objectieve indicator voor het leerresultaat is het gemiddelde cijfer voor het centrale examen. Bij vmbo-t en havo steeg dit gemiddelde, maar bij vmbo-b daalde het substantieel. Bij vmbo-k bleef de score precies gelijk aan het vorig jaar. De zwaarte van de schoolexamens op de Gwendoline van Puttschool blijkt in orde op drie van de vier opleidingen. Het verschil tussen het gemiddelde cijfer van het schoolexamen (SE) en dat van het centrale examen (CE) is immers kleiner dan 0,5 punt. Alleen de schoolexamens van het vmbo-k waren dit jaar te licht, getuige een discrepantie tussen SE en CE van 0,6 punt.

Onderwijsresultaten vmbo-b	2015	2016	2017	2018
% geslaagden	90	100	100	71
Gemiddelde SE	6,20	6,14	6,80	6,30
Gemiddelde CE	5,95	6,89	6,49	5,87
Vershil SE-CE	0,15	-1,01	0,28	0,46

Leerresultaten vmbo-k	2015	2016	2017	2018
% geslaagden	59	75	55	74
Gemiddelde SE	6,10	6,40	6,17	6,53
Gemiddelde CE	5,92	6,26	5,94	5,94
Vershil SE-CE	0,11	-0,16	0,12	0,60

Leerresultaten vmbo-gt	2015	2016	2017	2018
% geslaagden	58	81	82	100
Gemiddelde SE	6,39	6,70	6,62	6,78
Gemiddelde CE	5,50	6,43	6,04	6,33
Vershil SE-CE	-1,01	0,03	0,41	0,45

Leerresultaten havo	2015	2016	2017	2018
% geslaagden	80	100	100	89
Gemiddelde SE	6,45	6,41	6,55	6,63
Gemiddelde CE	5,92	6,46	6,20	6,28
Vershil SE-CE	0,51	-0,14	0,24	0,35

Vanaf het volgens schooljaar zullen er examens afgenomen worden volgens het CXC (Caribbean Examinations Council). Het betreft hier Engelstalige examens met een totaal andere systematiek en ook andere inhoud. De resultaten zullen dan ook moeilijk vergelijkbaar zijn met de Nederlandse eindexamens.

Kwaliteitszorg en ambitie

Standaard	Onderzocht	Oordeel
Kwaliteitszorg en ambitie		
KA1 Kwaliteitszorg	•	V
KA2 Kwaliteitscultuur	•	V

KA1 Kwaliteitszorg

De Gwendoline van Puttschool heeft een stelsel van kwaliteitszorg ingericht dat voldoende is gericht is op de bewaking en de verbetering van de onderwijskwaliteit en de onderwijsresultaten. De school heeft de kwaliteitszorg beschreven en uitgewerkt in diverse documenten. We constateren dat de schoolleiding de juiste ontwikkelstappen zet om hun ambities daadwerkelijk waar te maken. Wij beoordelen de standaard als voldoende.

De schoolleiding heeft een duidelijke visie neergezet waarin het voor iedereen van het team duidelijk is wat de afspraken en eisen zijn en dat iedereen zich ook aan deze afspraken houdt. Van docenten wordt gevraagd een duidelijke lesopzet en periodeplanning te maken. Docenten moeten de lesopzet en planning inleveren bij de schoolleiding en men krijgt hier ook feedback op. Daarmee is sturing van de schoolleiding op de kwaliteit van het onderwijsproces effectief en de monitoring intensief.

Daarnaast heeft de schoolleiding ook een duidelijk beeld van de kwaliteit van de lessen door de lesbezoeken die men aflegt. De school maakt sinds januari 2019 gebruik van een digitale observatietool. Docenten krijgen in het nagesprek feedback op de kwaliteit van hun les. Het gebruik van de digitale observatietool en het nagesprek met de docent zouden zich moeten richten op een inhoudelijke discussie over de kwaliteit van de bezochte les, en in mindere mate gebruikt gaat worden voor het wel of niet kunnen scoren van bepaalde criteria van deze tool.

De schoolleiding kan de digitale observatietool ook inzetten om sturing te geven aan een schoolbreed taalbeleid. Aangezien Engels voor leerlingen de moedertaal is, moeten vakdocenten in hun lessen bewust omgaan met de talige aspecten van hun vak. Het is belangrijk dat de schoolleiding afspraken maakt met de vakdocenten welke talige aspecten men in een les wil zien en deze als observatiecriteria toe te voegen aan de digitale observatietool. Op deze manier kan de schoolleiding tijdens hun lesobservaties het effect op de monitoring van het schoolbrede taalbeleid zien en waar nodig bijstellen.

De conclusies van de lesbezoeken zijn onderwerp van gesprek tijdens de personeelsgesprekken. De effecten van de sturing op verbetering van de kwaliteit van het onderwijs zijn duidelijk zichtbaar in de lessen. Het leerrendement en de actieve betrokkenheid van leerlingen zijn sterk verbeterd sinds ons vorige bezoek. De docenten zijn bekend met de kijkwijzer van de digitale observatietool en weten waar een goede les aan moet voldoen.

KA2 Kwaliteitscultuur, op weg naar een professionele cultuur.

Het bestuur en de schoolleiding handelen transparant en integer. We constateren dat de school op weg is naar een professionele kwaliteitscultuur. In gesprek met de docenten, de schoolleiding en op basis van onze lesobservaties zien we dat de school aan het veranderen is. Het docententeam staat in de goede stand, ze werken constructief, denken goed na over wat ze nog willen leren en hoe ze willen werken aan hun professionele ontwikkeling. Het is merkbaar in de gesprekken en zichtbaar in de lessen dat de schoolleiding een omslagpunt met het team heeft bereikt. De schoolleiding geeft aan dat docenten steeds vaker zelf het initiatief nemen om zich verder te willen professionaliseren. Docenten tonen duidelijk eigenaarschap voor de kwaliteit van hun lessen. Een volgende stap in de ontwikkeling van het team zou zijn om docenten de mogelijkheid te geven om bij elkaar in de lessen te gaan kijken om zo van elkaar te kunnen leren. Collegiale consultatie vindt nu nog plaats op persoonlijk initiatief, dit zou nog verder ontwikkeld kunnen worden.

4 Reactie van het bestuur

Het bestuur zal de analyses van lesobservaties op de voet volgen, mede om te zorgen dat de terugblik met leerlingen aan het einde van een les wordt ingebouwd. Ook kunnen buiten-les activiteiten een meer structureel onderdeel worden van het lesgeven.

Het DOT is een goed gereedschap om te reflecteren op het didactisch handelen, ook leerlingen spelen een substantiële rol om een docent van feedback te voorzien. De school is zich aan het ontwikkelen. Binnenkort zal ook video coaching plaatsvinden. Als reflectie voor de docent en mogelijkheid om zijn aanpak te verbeteren.